

Sääntö 181

Korkeussuuntaisten hyppyjen yleiset säännöt

1. Ennen kilpailun alkua lajinjohtajan tulee ilmoittaa kilpailijoille aloituskorkeus sekä ne seuraavat korkeudet, joihin rima kunkin kierroksen jälkeen tullaan nostamaan siihen asti, kunnes kilpailussa on jäljellä vain yksi osanottaja, joka on jo voittanut kilpailun, tai jos kyseessä on ensimmäistä sijaa koskevan tasatilanteen ratkaiseminen uusinnalla. (Moniottelut, katso sääntö 200.8(d)).

Kilpailijan yritykset

2. Kilpailija voi aloittaa hyppäämisen mistä tahansa lajinjohtajan etukäteen ilmoittamasta korkeudesta, ja hän voi oman harkintansa mukaan päättää mistä seuraavista korkeuksista hän hyppää. Kolmen peräkkäisen epäonnistuneen hypyn jälkeen, riippumatta siitä missä korkeuksissa ne tapahtuivat, kilpailija menettää oikeutensa kilpailun jatkamiseen, jollei hän ole mukana ensimmäisen sijan ratkaisemiseksi järjestettävässä uusinnassa.

Tämän säännön mukaisesti kilpailija voi (epäonnistuttuaan kerran tai kahdesti) siirtää tietyn korkeuden toisen ja/tai kolmannen yrityksensä käytettäväksi jossain myöhemmässä korkeudessa.

Jos kilpailija siirtää jonkin yrityksensä tietyssä korkeudessa, hän ei saa enää palata yrittämään tästä samasta korkeudesta, jollei hän ole mukana ensimmäisen sijan ratkaisemiseksi järjestettävässä uusinnassa.

Jos korkeuden tai seipään kyseessä ollen urheilija ei ole paikalla, kun kaikki muut kilpailijat ovat jo lopettaneet kilpailun omalta osaltaan, lajinjohtaja voi katsoa kyseisen kilpailijan itsekin luopuneen kilpailun jatkamisesta sillä hetkellä, kun hänelle annettu suoritus aika on umpeutunut.

3. Vaikka kaikki muut hyppääjät olisivat jo pudonneet pois kilpailusta, urheilijalla on oikeus jatkaa hyppäämistä niin kauan, kunnes hänkin on menettänyt oikeutensa kilpailun jatkamiseen.

4. Lukuun ottamatta tilannetta, jolloin kilpailussa on jäljellä enää yksi osanottaja, joka on jo voittanut kilpailun:
 - (a) rimaa ei saa koskaan korottaa vähempää kuin 2 cm korkeudessa tai vähempää kuin 5 cm seipäässä kunkin kierroksen jälkeen; ja
 - (b) kerrallaan korotettava määrä ei saa koskaan kasvaa edellisiin nostoihin nähden.

Näitä sääntökohtia 181.4(a) ja (b) ei tarvitse noudattaa sellaisessa tilanteessa, jossa kilpailussa vielä mukana olevat kilpailijat yhteisellä päätöksellä haluavat nostattaa riman suoraan ME-korkeuteen (tai muuhun kilpailua vastaavaan ennätyskorkeuteen).

Kommentti: Sääntökirjan yleisten suositusten mukaisesti yllä oleva poikkeuslupa voidaan kohdistaa myös korkeushypyn ja seiväshypyn kansallisiin ennätyksiin (SE).

Sen jälkeen, kun kilpailija on jo voittanut kilpailun, hän voi itse päättää, neuvotellen lajinjohtajan kanssa, mihin korkeuteen tai korkeuksiin rimaa jatkossa nostetaan.

HUOM. Edellä mainittu sääntö ei koske moniotteluita.

Kommentti: Jos moniottelussa hypätään korkeutta tai seivästä kahdessa ryhmässä, joilla on eri aloituskorkeudet, on pidettävä huolta siitä, että kummankin ryhmän korkeudet ovat "samaa sarjaa". Toisin sanoen niille tulee etukäteen määrätä tietty yhteinen korkeus, jonka kautta kummankin ryhmän korotusten tulee kulkea.

Lasten säännöissä on ollut tarkoituksenmukaista antaa kilpailujen järjestäjille vapaammat kädet korotussarjojen suunnitteluun.

Mittaukset

5. Kaikki korkeussuuntaisten hyppylajien mittaukset tulee tehdä täysinä senttimetreinä kohtisuoraan kentän pinnasta riman yläreunan alimpaan kohtaan.

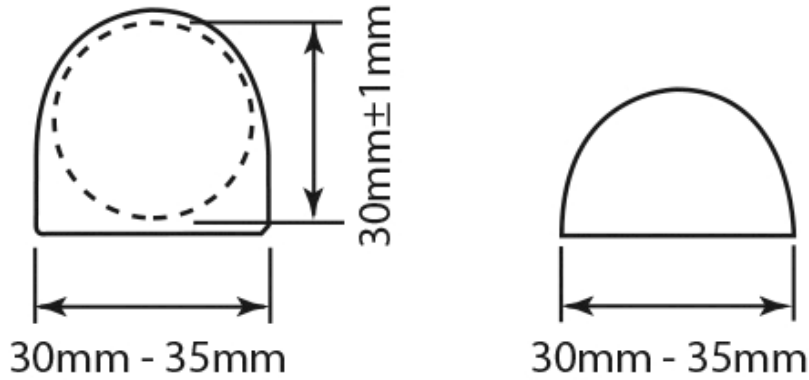
6. Uuden korkeuden mittaus tulee suorittaa ennen kuin kilpailijat aloittavat yrityksensä tästä korkeudesta. Aina, kun kysymyksessä on ennätys, tuomarien on tarkistettava mittaus, kun rima on asetettu ennätyskorkeuteen, ja heidän on tehtävä uusintatarkistus ennen kutakin ennätysyritystä, jos rimaan on edellisen mittauksen jälkeen koskettu.

Hyppyrimat

7. Riman tulee olla lasikuitua tai muuta sopivaa materiaalia, mutta ei kuitenkaan metallia. Sen tulee olla poikkileikkaukseltaan ympyrän muotoinen, paitsi päistään. Väriytyksen tulee olla sellainen, että rima on kaikkien urheilijoiden nähtävissä. Riman kokonaispituuden tulee olla korkeushypyssä $4,00\text{ m} \pm 0,02\text{ m}$ ja seiväshypyssä $4,50\text{ m} \pm 0,02\text{ m}$. Riman paino saa olla enintään 2 kg korkeushypyssä ja 2,25 kg seiväshypyssä. Riman poikkileikkaukseltaan pyöreän osan halkaisijan tulee olla $30\text{ mm} \pm 1\text{ mm}$).

Riman tulee koostua kolmesta osasta, jotka ovat pyöreä rima ja kaksi päätykappaletta. Päätykappaleet ovat 30-35 mm leveitä ja 0,15-0,20 m pitkiä, ja niiden varassa rima lepää kannattimillaan.

Päätykappaleiden tulee olla pyöreitä (ei tarkoita täyttä ympyrää) tai puolipyöreitä ja niissä tulee olla yksi selkeästi tunnistettava tasainen pinta, jonka varassa rima lepää kannattimilla. Tämä tasainen pinta ei saa sijaita korkeammalla kuin itse riman poikkileikkauksen puoliväli. Päätykappaleiden tulee olla pinnoiltaan kovat ja sileät. Pinnat eivät saa olla kumia eivätkä päällystetty kumilla, eikä mitään muuta materiaalia, joka lisää kitkaa riman ja kannattimien välillä.

Kuvassa: Päätykappaleen poikkileikkauksen malleja

Riman täytyy olla levossa täysin suora, ja kannattimilleen asetettuna sen keskikohdan riippuma saa olla enintään 20 mm korkeushypyssä ja 30 mm seiväshypyssä.

Elastisuuden tarkistus: Ripustetaan 3 kg:n paino paikalleen asetetun riman keskikohtaan. Rimän riippuma saa nyt olla enintään 7 cm korkeudessa ja 11 cm seiväshypyssä.

Sijoitukset

8. Jos kaksi tai useampia hyppääjiä saavuttaa saman tuloksen, heidän keskinäiset sijoituksensa ratkaistaan seuraavasti:
 - (a) Kilpailija, jolla on pienin määrä hyppyä siitä korkeudesta, jossa tasatilanne syntyi, sijoittuu korkeimmalle.
 - (b) Jos tasatilanne säännön 181.8(a) soveltamisen jälkeen säilyy, katsotaan kenellä näistä kilpailijoista on pienin määrä pudotuksia koko kilpailun aikana aina viimeksi ylitettyyn korkeuteen (tämä vielä mukaan luettuna) asti laskettuna, ja hän sijoittuu korkeimmalle.
 - (c) Jos tasatilanne säännön 181.8(b) soveltamisen jälkeen säilyy, eikä se koske ensimmäistä sijaa, tasoissa oleville hyppääjille annetaan sama jaettu sijoitus.
 - (d) Jos kohdassa (c) mainittu tasatilanne koskee ensimmäistä sijaa, järjestetään kyseisten hyppääjien kesken uusinta säännön 181.9 mukaisesti, jollei asiasta ole päätetty toisin joko etukäteen

kyseisen kilpailutapahtuman omissa ohjeissa tai kisojen aikana, mutta ennen kyseisen lajin alkamista, teknisen delegaatin päätöksenä (tai lajinjohtajan päätöksenä, jos kisoihin ei ole nimitetty delegaattia). Jos uusintaa ei suoriteta, mukaan luettuna se tilanne, että hyppääjät yhteisesti päättävät olla jatkamatta kilpailua, tasatilanne kilpailun ensimmäisestä sijasta jää voimaan.

HUOM. Tämä säännön alakohta 181.8(d) ei koske moniotteluita. (Ottelussa saman korkeuden saavuttaneet ottelijat saavat saman määrän pisteitä, eikä uusintoihin ole mitään tarvetta.)

Kommentti: Korkeus ja seiväs ovat nykyään ainoat lajit, joissa mahdollisuus uusintaan voitosta on säilytetty, mutta pakollisuus on poistunut. Itse asiassa sääntö mainitsee useitakin tahoja, jotka voivat jättää korkeuden tai seipään uusinnan pois ohjelmasta:

- a) etukäteen tehty päätös, joka on kirjattu kilpailuohjeisiin*
- b) teknisen delegaatin päätös kilpailun aikana (tai referee jos TD:tä ei ole nimetty)*
- c) urheilijoiden päätös olla hyppäämättä uusintaa joko ennen sitä tai missä tahansa uusinnan vaiheessa*

Yleisesti teknisen delegaatin tai lajinjohtajan päätös olla hyppäämättä uusintaa tehdään ennen kilpailun alkua. Voi kuitenkin olla tilanteita, joita ei voida ennakoita ja joudutaan tekemään päätöksiä kilpailun aikana. Lajinjohtaja voi soveltaa sääntöjä 125 tai 180.

Kansallisessa kilpailutoiminnassa on suositus, että lasten kilpailuissa ei uusintaa järjestettäisi, vaan voitto jaettaisiin aina.

Uusinta

9. Korkeuden tai seipään uusinta järjestetään seuraavasti:
 - (a) Kaikkien uusintaan osallistuvien kilpailijoiden täytyy hypätä jokaisesta korkeudesta siihen asti, kunnes ratkaisu syntyy tai

kun kaikki mukana olevat kilpailijat yhteisesti päättävät olla jatkamatta hyppäämistä.

- (b) Kullakin kilpailijalla on aina yksi hyppy-yritys kustakin korkeudesta.
- (c) Uusinta aloitetaan hyppääjien kilpailussa selvittämää korkeutta seuraavasta ennalta (kts. 181.1) ilmoitetusta ohjelman mukaisesta korkeudesta.
- (d) Jos ratkaisua ei synny, eli useampi kuin yksi hyppääjä ylittää riman, korotetaan rimaa 2 cm:llä korkeushypyssä ja 5 cm:llä seiväshypyssä. Jos taas kaikki olivat pudottaneet, lasketaan rimaa 2 tai vastaavasti 5 senttimetrillä. Voitto ratkeaa silloin, kun jostain tietystä korkeudesta vain yksi kilpailija ylittää riman.
- (e) Jos joku kilpailija ei lähde yrittämään jostain korkeudesta eli kieltäytyy, hänen katsotaan automaattisesti luopuneen tavoittelemasta ensimmäistä sijaa. Jos uusinnassa oli hänen kanssaan vain yksi muu kilpailija, tämä julistetaan voittajaksi riippumatta siitä, lähteekö hän enää tekemään yritystä.

Esimerkki (korkeushyppy)

Lajinjohtajan kilpailun alkaessa ilmoittamat korkeudet: 175 cm, 180 cm, 184 cm, 188 cm, 191 cm, 194 cm, 197 cm, 199 cm, ...

Kilp	Korkeudet							Epä- onn.	Uusinta			Sij.
	175	180	184	188	191	194	197		191	189	191	
A	o	xo	o	xo	x-	xx		2	x	o	x	2
B	-	xo	-	xo	-	-	xxx	2	x	o	o	1
C	-	o	xo	xo	-	xxx		2	x	x		3
D	-	xo	xo	xo	xxx			3				4

Kilpailussa A, B, C ja D ylittivät kaikki 188 cm, mutta epäonnistuivat ylemmistä korkeuksista.

Nyt sovelletaan sääntöjä 181.8 ja 181.9 sijoitusten määräytymisestä. Kaikki ylittivät korkeuden 188 toisella yrityksellään, joten tämä ei tuo vielä mitään ratkaisua.

Tämän jälkeen tuomarit laskevat kunkin kilpailijan epäonnistuneet yritykset aina viimeksi ylitettyyn korkeuteen 188 asti. D:llä on yksi pudotus enemmän kuin muilla, joten hän jää kilpailussa neljänneksi.

A:lla, B:llä ja C:llä on kaikilla sama määrä (2) pudotuksia viimeiseen ylitykseen mennessä, joten he ovat edelleen tasatilanteessa. Koska muut keinot on jo käytetty ja tasatilanne koskee ensimmäistä sijaa, joutuvat A, B ja C suorittamaan uusinnan.

Uusinta aloitetaan korkeudesta 191 cm, koska se on seuraava ohjelman mukainen korkeus heidän ylittämänsä 188 cm:n jälkeen.

Ensimmäisellä yrityksellä kaikki epäonnistuvat 191:stä. Näin ollen rimaa lasketaan 2 cm:llä.

Nyt A ja B ylittävät 189, mutta C pudottaa. Näin C jää kolmanneksi, mutta A:lla ja B:llä uusinta jatkuu. Nyt rimaa taas korotetaan 2 cm.

Ratkaisu tulee uusinnan kolmannella kierroksella. A pudottaa, mutta B ylittää 191 cm. Näin B voittaa kilpailun ja A sijoittuu toiseksi.

Koska kilpailun lopputuloksiin huomioidaan myös mahdollisessa uusinnassa saavutetut korkeudet, muodostuu tämän esimerkkikilpailun tulosluettelo seuraavaksi: 1. B, 191; 2. A, 189; 3. C, 188; 4. D, 188.

Kommentti: Edellä oleva ”kilpailuselostus” ei ole aivan sanatarkka käännös alkuperäisen sääntökirjan tekstistä, vaan asia on tarkoituksella kuvattu hieman perusteellisemmin.

Mikäli urheilija omalla päätöksellään lopettaa uusinnan, jäljelle jäänyt urheilija (jos vain yksi on jäljellä) julistetaan voittajaksi, vaikka hän ei enää yrittäisikään hypätä. Mikäli urheilijoita jää uusintaan vielä kaksi tai enemmän he jatkavat normaalisti ja pudonneelle urheilijalle tulee sen hetkisen tilanteen mukainen sijoitus.

Ulkopuolisten voimien vaikutus

10. Tapauksissa, joissa on selvää, että riman putoaminen on johtunut jostain muusta kuin hyppääjän itsensä vaikutuksesta (esim. tuulenpuuskasta):
 - (a) jos tällainen riman putoaminen tapahtuu sen jälkeen, kun hyppääjä oli jo ylittänyt riman koskettamatta sitä, hyppy tulee katsoa hyväksytyksi tai
 - (b) jos tällainen riman putoaminen tapahtuu missä tahansa muussa tilanteessa, hyppääjälle tulee antaa uusi yritys.

Sääntö 182

Korkeushyppy

Kilpailu

1. Kilpailijan on ponnistettava yhdellä jalalla.
2. Hyppy hylätään, jos:
 - (a) rima ei jää hypyn jälkeen kannattimilleen, ja syy tähän on kilpailijan omassa hyppysuorituksessa tai
 - (b) kilpailija koskettaa radan pintaa, alastulopatja mukaan luettuna, riman ponnistusalueen puoleisen reunan määräämän pystysuoran tason toisella puolella, joko telineiden välissä tai niiden ulkopuolella, millä tahansa ruumiinosallaan ennen kuin hän on ylittänyt riman. Jos kilpailija kuitenkin hypätessään koskettaa patjaa jalallaan eikä hän tuomarin mielestä hyödy tästä mitään, ei hyppyä tällaisen kosketuksen takia tule hylätä.
 - (c) kilpailija koskettaa rimaa tai hyppytelineitä juostessaan läpi ilman hyppäämistä.

HUOM. Edellä (b)-kohdassa mainitun säännön valvontaa varten tulee kentän pintaan hyppytelineiden väliin vetää 5 cm leveä valkoinen viiva (esim. teipillä), joka jatkuu vielä 3 m kummankin telineen ulkopuolelle. Viivan etureunan (vauhdinoton puoleisen reunan) tulee olla samassa linjassa riman etureunan kanssa.

Vauhdinotto- ja ponnistusalue

3. Vauhdinottoalueen leveys tulee olla vähintään 16 m ja pituuden tulee olla vähintään 15 m, paitsi säännön 1.1 kohtien (a), (b), (c), (e) ja (f) alaisissa kilpailuissa, joissa sen pituus tulee olla vähintään 25 m.
4. Vauhdinotto- ja ponnistusalueen suurin sallittu kokonaiskallistus (alaspäin) viimeisten 15 metrin matkalla on 1:250 (0,4 %) mitattuna pitkin mitä tahansa ko. puoliympyrän muotoisen alueen riman keskikohdasta lähtevää sädettä aina kohdassa 182.3 mainittuun minimietäisyyteen saakka. Alastulopatja tulisi sijoittaa siten, että hyppääjien vauhdinotto tapahtuu "ylämäkeen".
5. Ponnistusalueen täytyy olla tasainen tai joka tapauksessa kallistukseltaan edellisen kohdan (182.4) asettamissa rajoissa sekä IAAF:n Kenttäkäsikirjan ohjeiden mukainen.

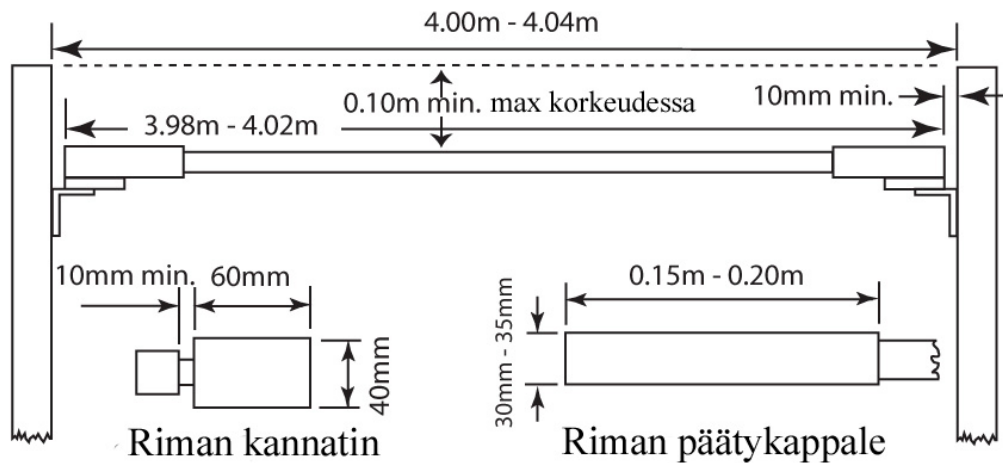
Hyppyvälineet

6. Kaiken tyyppisten hyppyvälineiden tai tolppien käyttö on sallittu edellyttäen, että ne ovat jäykät.

Niissä tulee olla tukevasti kiinnitetyt kannattimet rimaa varten.

Niiden tulee olla riittävän korkeat niin, että ne ylittävät riman todellisen korkeuden ainakin 0,10 m:llä myös siinä ylimmässä korkeudessa, johon rima voidaan nostaa.

Hyppyvälineiden välimatkan tulee olla vähintään 4,00 m ja enintään 4,04 m.

Kuvassa: Korkeushypyn telineet ja rima

7. Hyppytelineitä ei saa siirtää kilpailun aikana, jollei lajinjohtaja katso, että joko ponnistus- tai alastulopaikka on tullut kilpailutarkoitukseen kelpaamattomaksi. Tällaisessa tapauksessa siirto voidaan tehdä vasta, kun meneillään oleva kierros ko. korkeudesta on hypätty loppuun.
8. Riman kannattimien tulee olla tasapintaiset ja suorakaiteen muotoiset, leveydeltään 40 mm ja pituudeltaan 60 mm. Niiden on oltava tukevasti kiinnitettyinä telineisiin ja liikkumattomat hypyn aikana, ja kummankin tulee osoittaa vastakkaista telinettä kohti. Riman päiden tulee levätä niiden päällä sillä tavoin, että jos kilpailija koskettaa rimaa, se putoaa helposti maahan yhtä hyvin eteen- kuin taaksepäin. Kannattimien pinnan tulee olla sileä.
Kannattimet eivät saa olla kumia eivätkä päällystetty kumilla tai millään muulla materiaalilla, joka lisää kitkaa niiden ja riman päätykappaleiden pinnan välillä. Niissä ei saa myöskään olla minkäänlaisia jousia.
Kannattimien tulee olla samalla korkeudella radan pinnasta riman kummankin pään kohdalla.
9. Riman kummankin pään ja hyppytelineiden väliin tulee jäädä vähintään 10 mm:n suuruinen rako.

Alastulopatja

10. Kaikissa IAAF:n säännön 1.1 kohtien (a), (b), (c), (e) ja (f) alaisissa kilpailuissa tulee käyttää patjaa, jonka mitat ovat vähintään 6 m (pituus) x 4 m (leveys) x 0,7 m (korkeus).

HUOM. Hyppytelineiden ja alastulopatjan tulee olla muotoiltu ja/tai asetettu niin, että niiden väliin jää vähintään 0,1 m:n suuruinen vapaa tila, jotta alastulopatjan liikkuminen telineitä vasten ei pääsisi aiheuttamaan riman putoamista.

Kommentti: Kansallisesti on sovittu, että varustehankinnoissa kentille alastulopatjan koko olisi kohdan 10 mukaisesti minimissään 6 m x 4 m x 0,7 m.

Sääntö 183

Seiväshyppy

Kilpailu

1. Kilpailija voi siirättää rimaa vain alastulopatjan suuntaan niin, että riman vauhdinottoradan puoleinen reuna sijaitsee välillä 0 - 80 cm kuoppalaatikon päätyseinän yläreunan tasosta ("nollaviivasta") alastulopatjan suuntaan mitattuna.

Kilpailijan tulee ennen kilpailun alkua ilmoittaa asiasta vastaavalle toimitsijalle, mihin asemaan hän haluaa riman ensimmäistä hyppyään varten, ja tämä tieto tulee kirjata muistiin.

Jos kilpailija jatkossa haluaa muutoksia riman asemaan, hänen tulee viipymättä ilmoittaa tästä asiasta vastaavalle toimitsijalle ennen kuin telineet on ehditty säätää hänen alkuperäisten toivomustensa mukaisesti. Liian myöhäinen ilmoittaminen johtaa siihen, että hänen valmistautumiseen varattu aikansa käynnistyy.

HUOM. Kuoppalaatikon päätyseinän yläreunan tasalle tulee vetää 10 mm leveä ja väriltään selvästi erottuva viiva ("nollaviiva") kohtisuoraan vauhdinottoradan suuntaan nähden. Samanlainen viiva, enintään

leveydeltään 50 mm, tulee asettaa kulkemaan myös pitkin alastulopatjan yläpintaa. Viivan tulee ulottua hyppytelineiden ulkoreunoihin asti. *Urheilijaa tulosuunnassa lähempänä olevan reunalinjan tulee yhtyä kuoppalaatikon päätyseinään.*

Kommentti: Viiva voidaan tehdä esim. kapealla teipillä. Viiva on tärkeä apuväline kohdassa 183.2(b) mainitun säännön noudattamisen tarkkailussa.

2. Hyppy hylätään, jos:

- (a) rima ei jää hypyn jälkeen molemmille kannattimilleen (molemmista päistään tappien varaan) ja syy tähän on kilpailijan omassa hyppysuorituksessa; tai
- (b) kilpailija koskettaa radan pintaa, alastulopatja mukaan luettuna, kuoppalaatikon päätyseinän yläreunan kautta kulkevan pystysuoran tason toisella puolella millä tahansa ruumiinosallaan tai seipäällänsä ennen kuin hän on ylittänyt riman; tai
- (c) kilpailija siirtää maasta irtauduttuaan alemman kätensä ylemmän käden yläpuolelle tai siirtää ylemmän kätensä korkeammalle alkuperäisestä asemastaan; tai
- (d) kilpailija hypyn aikana kädellään tai käsillään vaimentaa riman liikettä tai palauttaa putoamisillaan tai jo putoamassa olevan riman kannattimilleen.

HUOM 1: Vauhdinottoradan reunaviivojen ulkopuolella juokseminen ei ole virhe.

HUOM 2: Ei ole virhe, vaikka seiväs koskettaisi alastulopatjaa hyppysuorituksen aikana, kunhan se tapahtuu sen jälkeen, kun seiväs oli vauhdinoton lopussa viety asianmukaisesti kuoppalaatikkoon.

Kommentti: Seuraavat asiat on huomioitava liittyen sääntökohtaan 183.2

- a) *Riman putoamisen syynä on oltava hyppääjän oma toiminta hyppyvaiheen aikana. Mikäli urheilija on ylittänyt riman ja ottanut seipään takaisin haltuun sääntöjen mukaan (ei siis riko sääntöä 183.4) ja tämän jälkeen osuu kannattimiin tai rimaan pudottaen sen, tätä ei katsota virheeksi, koska pudotus ei ole tapahtunut hyppyvaiheen aikana. Ellei rima ole edelleen liikkeessä ja tuomari ei tämän takia ole vielä nostanut valkoista lippua.*
 - b) *Kuten huomiossa 2 on kirjattu, voi olla monia mahdollisia tilanteita, joissa seiväs voi taipuessaan osua patjan nollalinjan takana.*
 - c) *Kilpailuissa saattaa syntyä tilanteita, joissa hyppääjä vie seipään kuoppaan, kohoaa sen varassa pienen matkaa ilmaan ja putoaa takaisin radalle. Jos hyppääjä ei ole toiminut edellä mainittuja (b)- ja (c)-kohtien sääntöjä vastaan, tällainen vajaaksi jätetty hyppy-yritys ei vielä aiheuta suorituksen hylkäämistä. Jos hyppääjällä on edelleen riittävästi valmistautumisaikaa jäljellä, hän voi mennä takaisin vauhtiradan päähän ja aloittaa suorituksensa alusta.*
 - d) *Tuomareiden on tarkkailtava urheilijaa riman ylityksen aikana havaitakseen mahdollisen sääntöriikkeen kohtaan 183.2.(d) liittyen. Mahdollisen hylkäyksen perusteena tulee olla selvä havainto, että urheilija on ottanut rimasta kiinni pitääkseen sitä paikoillaan tai laittaessaan ilmassa riman takaisin paikoilleen.*
3. Paremmen otteen saamiseksi hyppääjällä on oikeus kilpailun aikana käyttää sopivaksi katsomaansa ainetta käsissään ja/tai seipään pinnassa. Myös käsineiden käyttö on seiväshypyssä sallittu.

Kommentti: Vaikka käsineiden käyttö onkin sallittua, on tuomareiden silti kiinnitettävä huomiota, ettei niiden käytöstä synny ylimääräistä etua.

4. Kukaan ei saa koskea seipääseen, ei myöskään hyppääjä itse, ellei se ole kaatumassa rimasta ja/tai telineistä pois päin. Jos siihen kuitenkin kosketaan, ja lajinjohtajan mielestä rima olisi ilman tätä väliintuloa pudonnut, hyppy tuomitaan epäonnistuneeksi.

Kommentti: Tämä on yksi harvoista sääntökohdista, jossa tuomarin työskentely voi aiheuttaa urheilijalle suorituksen hylkäyksen. Tämän takia on sitäkin tärkeämpää, että tuomarit ovat tarkkoina eivätkä koske seipääseen, ellei se ole aivan varmasti kaatumassa rimasta pois päin.

5. Jos kilpailijan seiväs katkeaa yrityksen aikana, tätä ei lasketa kilpailijalle epäonnistumiseksi, vaan hänelle tulee antaa uusi korvaava yritys.

Vauhdinottorata

6. Vauhdinottoradan vähimmäispituus "nollaviivasta" laskettuna on 40 m, ja missä olosuhteet sen vain sallivat, vähimmäispituuden tulisi olla 45 m. Radan tulee olla 1,22 m ± 0,01 m leveä ja se tulee merkitä 50 mm leveillä valkoisilla viivoilla.

HUOM. Kaikilla kentillä, jotka on tehty ennen 1.1.2004, vauhtiradan leveys voi olla enintään 1,25 m. Mikäli kenttä pinnoitetaan uudelleen, niin uusien maalausten on oltava nykysääntöjen mukaisia.

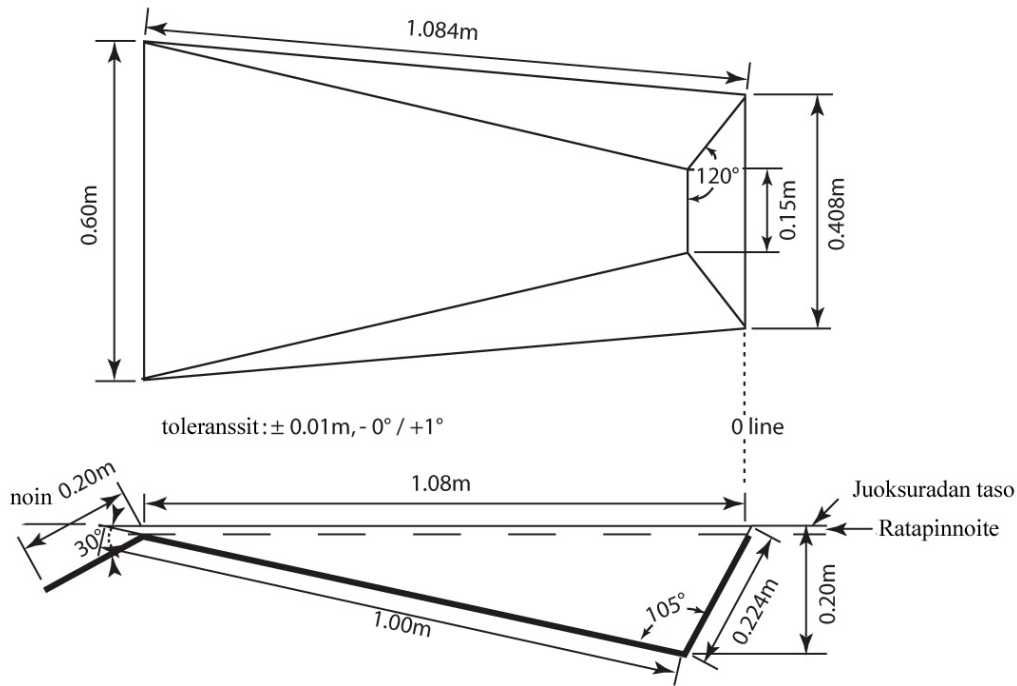
Kommentti: Vauhdinottoradan leveys mitataan rataa reunustavien viivojen sisäreunoista.

7. Vauhdinottoradan suurin sallittu poikittaishallitus on 1:100 (1 %), ja suurin sallittu kokonaishallitus alaspäin juoksusuuntaan 1:1000 (0,1 %) viimeisellä 40 m matkalla. Joissakin erityistapauksissa lyhyellä matkalla kaltevuus voi olla yli sallitun, mutta kokonaishallitus on oltava IAAF:n sääntöjen mukainen.

Hyppyvälineet

8. Seiväshypyn ponnistusta varten seipään pää viedään kuoppalaatikkoon. Laatikon tulee olla valmistettu tarkoitukseen sopivasta materiaalista, yläsärmät pyöristettyinä ja/tai pehmustettuina, ja se on upotettava niin, että sen yläreuna on radan pinnan tasolla. Laatikon pituus on 1,00 m pohjan sisäpintaa pitkin mitattuna. Pohjan leveys on 0,6 m etureunassa ja kapenee tasaisesti 0,15 m:iin päätyseinään mennessä. Kuoppalaatikon pituus radan pinnan tasolla ja laatikon syvyys määräytyvät sen seikan perusteella, että laatikon pohjan ja päätyseinän välisen kulman tulee olla 105°. (Mittojen ja kulmien toleranssit ovat: $\pm 0,01$ m ja $-0^\circ/+1^\circ$).
- Laatikon pohjalevy viettää radan pinnan tasolta alaspäin aina 0,20 m:n syvyyteen, jossa se kohtaa päätyseinän. Laatikon tulee olla muotoiltu niin, että sen sivuseinät ovat ulospäin (sivuille päin) kallellaan ja muodostavat päätyseinän tasossa mitattuna 120° kulman pohjalevyn kanssa.

HUOM. Kilpailijalla on oikeus asettaa kuoppalaatikon ympärille pehmuste, joka antaa hänelle lisäsuojasta suorituksen yhteydessä. Pehmusteen asettaminen paikalleen tapahtuu kilpailijalle kuuluvan valmistautumisajan sisällä, ja kilpailijan on poistettava pehmuste välittömästi suorituksensa jälkeen. Säännön 1.1 kohtien (a), (b), (c), (e) ja (f) alaisissa kilpailuissa järjestäjien tulee huolehtia siitä, että hyppypaikalla on pehmuste, jota kilpailijat voivat käyttää.

Kuvassa: Kuoppalaatikko päältä ja sivulta

9. Kaiken tyyppisten hyppytelineiden tai tolppien käyttö on sallittu edellyttäen, että ne ovat jäykkiä. Telineiden metallirakenteiset jalustat ja itse telineiden alaosa tulee peittää sopivasta materiaalista valmistetuilla pehmusteilla hyppääjien ja seipäiden suojaamiseksi.
10. Riman tulee levätä vaakasuorien tappien varassa niin, että jos kilpailija tai hänen seipäänsä koskettaa rimaa, se putoaa helposti maahan alastulopaikan suuntaan. Tapeissa ei saa olla minkäänlaisia lovia tai pykäliä. Niiden paksuuden tulee olla vakio koko pituudelta ja halkaisijan enintään 13 mm.

Tappien pituus telineen tai ulokkeen (sileästä) pinnasta ulospäin saa olla enintään 55 mm. Tappien taustakappaleet, joiden tulee olla sileät ja niin muotoillut, että rima ei voi jäädä niiden päälle lepäämään (toisesta tai molemmista päistään), tulee ulottua 35-40 mm tappien yläpuolelle.

Riman kannattimina toimivien tappien (olivatpa ne kiinni suoraan telineissä tai niiden ulokkeissa) välimatkan tulee olla vähintään 4,28 m ja enintään 4,37 m. Tapit eivät saa olla kumia tai päällystetty

kumilla tai millään muulla materiaalilla, joka lisää kitkaa niiden ja riman päätykappaleen pinnan välillä. Niissä ei saa myöskään olla minkäänlaisia jousia. Rima tulisi asettua tappien päälle siten, että rima lepää päätykappaleiden puolivälin kohdalta tappien päällä.

HUOM. Kilpailijan loukkaantumisriskin (hänen mahdollisesti pudotessaan hyppytelineiden jalustalle) pienentämiseksi rimaa kannattavat tapit voidaan sijoittaa erityisiin ulokkeisiin, jotka on kiinteästi asennettu telineisiin. Näiden avulla itse telineet voidaan sijoittaa kauemmaksi toisistaan ilman, että riman pituutta tarvitsee lisätä (kts. oheinen kuva).

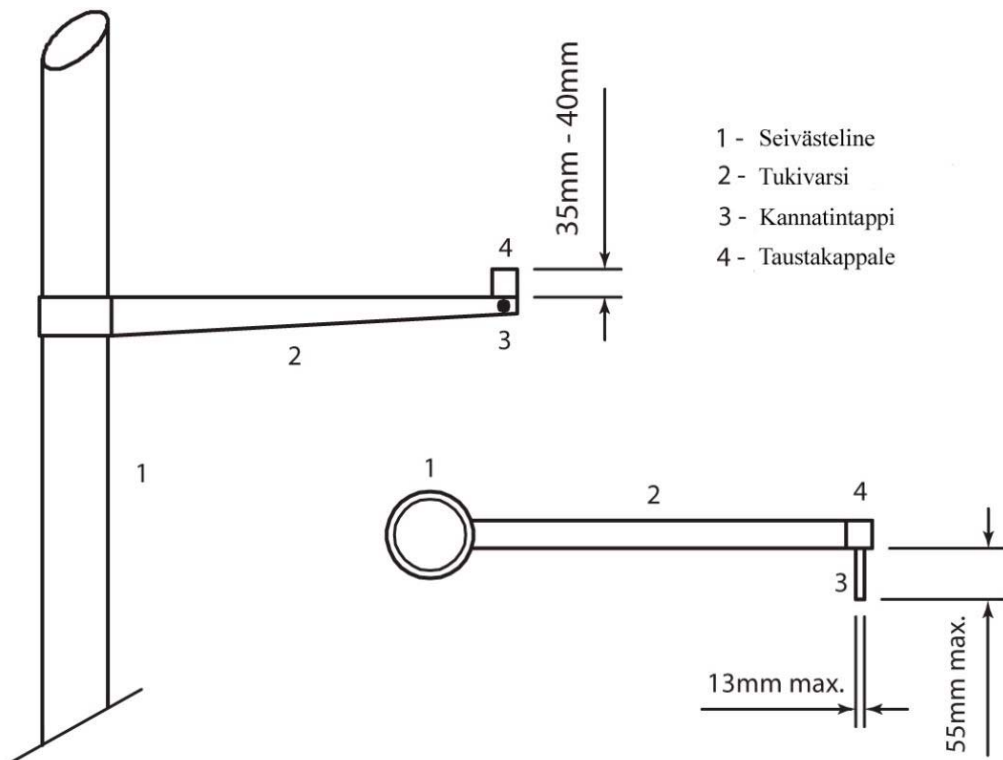
Hyppyseipäät

11. Kilpailijat saavat käyttää omia seipäitään. Kukaan kilpailija ei saa käyttää toisen kilpailijan seivästä ilman tämän antamaa lupaa.

Seiväs saa olla tehty mistä tahansa materiaalista tai materiaalien yhdistelmästä. Sen pituus ja paksuus saavat olla millaiset tahansa, mutta sen peruspinnan on oltava sileä.

Seipään yläpäässä saa olla hyppääjän käsiä suojaavia teippikerroksia ja alapäässä seivästä itseään suojaavia teippikerroksia tai muuta suojaavaa materiaalia. Seipään yläpäässä olevan teippauksen tulee olla tasapaksu satunnaisia limittäisyyksiä lukuun ottamatta. Teippauksella ei saa muodostaa mitään seipään halkaisijan äkillisiä muutoksia, kuten esim. teippikerroksilla rakennetut ”renkaat”.

Kommentti: Vain normaali seipään teippaus on sääntöjen mukaan sallittua. Erilaiset renkaat, lenkit ja muut vastaavat muodot eivät ole sallittuja. Mitään tarkkaa rajaa ei ole mainittu kuinka pitkälle matkalle teippaus voi ulottua, mutta sen tarkoitus on oltava selvä – käsien suojele, mutta kuitenkin niin, ettei teippauksista saa ylimääräistä etua itse suoritukseen.

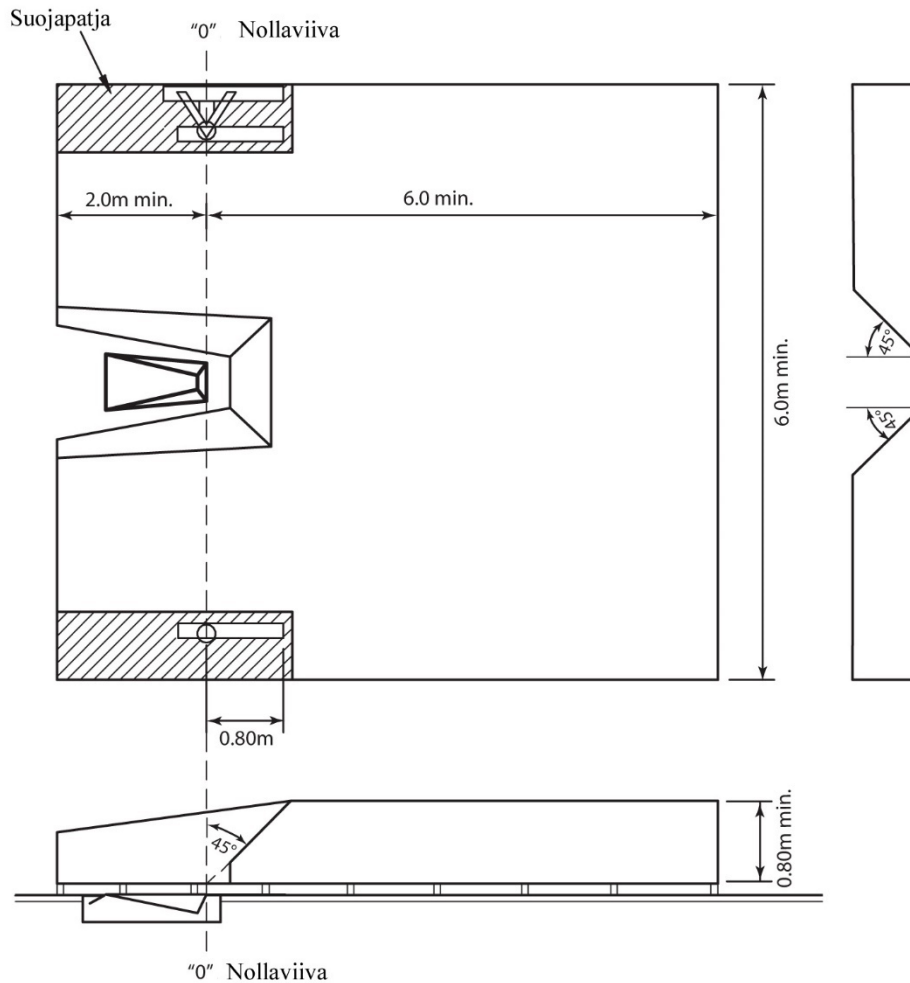
Kuvassa: Riman kannatin (patjan puolelta ja ylhäältä nähtynä)

Alastulopatja

12. Kaikissa IAAF:n säännön 1.1 kohtien (a), (b), (c), (e) ja (f) alaisissa kilpailuissa tulee käyttää patjaa, jonka mitat ovat vähintään 6 m (pituus) x 6 m (leveys) x 0,8 m (korkeus). Pituusmitta lasketaan kuoppalaatikon nollaviivasta eteenpäin ja siihen eivät sisälly patjan etukappaleet. Etukappaleiden tulee olla vähintään 2 m pitkät.

Patjan kuoppalaatikon puoleiset sivut tulee asettaa 0,10-0,15 m:n etäisyydelle laatikon reunoista ja niiden tulee viettää n. 45°:een kulmassa laatikosta poispäin (katso kuva).

Kommentti: Kansallisesti on sovittu, että hankinnoissa urheilukentille noudatetaan sääntökohdan 12 mittoja minimissään 6 m x 6 m x 0,8 m (+patjan etukappaleet 2 m).

Kuvassa: Seiväshypyn alastulopatjan mitoitus

Sääntö 184

Pituussuuntaisten hyppyjen yleiset säännöt

Vauhdinottorata

1. Vauhdinottoradan vähimmäispituuden hyppylajin ponnistuslinjasta radan alkupäähän mitattuna tulee olla vähintään 40 m ja missä vain mahdollista 45 m. Radan tulee olla $1,22 \text{ m} \pm 0,01 \text{ m}$ leveä ja se tulee merkitä 50 mm leveillä valkoisilla viivoilla. Leveys mitataan rataa reunustavien viivojen sisäreunoista.

HUOM. Kaikilla kentillä, jotka on tehty ennen 1.1.2004, vauhtiradan leveys voi olla enintään 1,25 m. Mikäli tällainen kenttä päällystetään uudelleen, tulee uusien merkintöjen olla tämän säännön mukaiset.

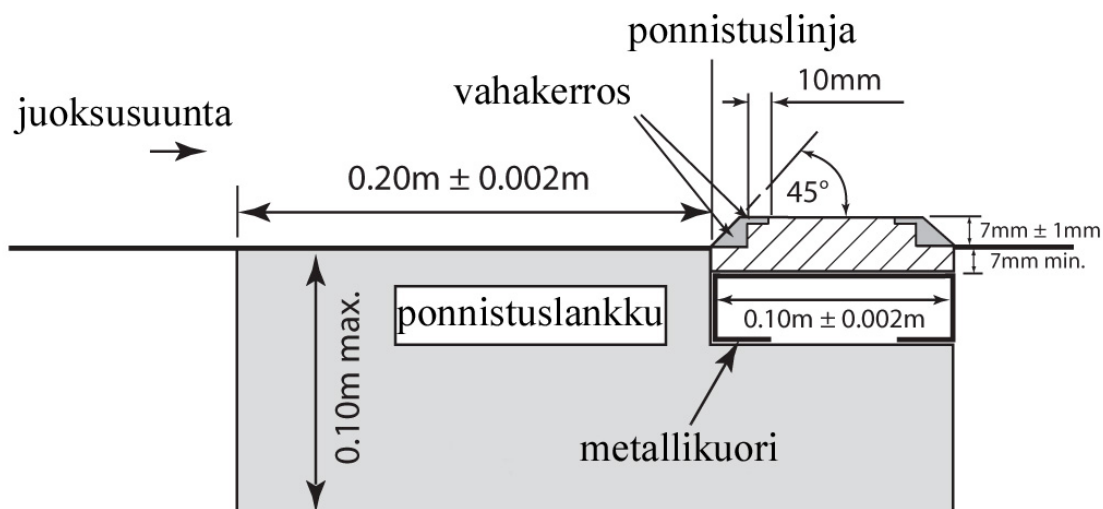
2. Vauhdinottoradan suurin sallittu poikittaiskallistus on 1:100 (1 %), ja suurin sallittu kokonaiskallistus juoksusuuntaan alaspäin saa viimeisten 40 metrin matkalla olla 1:1000 (0,1 %). Joissakin erityistapauksissa lyhyellä matkalla kaltevuus on yli sallitun, mutta kokonaiskaltevuus on IAAF:n sääntöjen mukainen.

Ponnistuslankku

3. Ponnistuspaikka on varustettava lankulla, joka on upotettu vauhdinottoradan ja alastuloalueen pinnan tasalle. Lankun sitä reunaa, joka on lähempänä alastuloaluetta, nimitetään ponnistuslinjaksi tai myös ponnistusrajaksi. Välittömästi ponnistuslinjan taakse on sijoitettava muoviluvahalauta tuomareiden työskentelyn avuksi.
4. Ponnistuslankun tulee olla suorakulmainen ja tehty puusta tai jostain muusta sopivasta jäykästä materiaalista, johon piikkarin piikit tarttuvat niin, että piikkari ei pääse luistamaan. Lankun tulee olla 1,22 m ± 0,01 m pitkä, 0,20 m ± 0,002 m leveä ja enintään 0,10 m syvä. Lankun tulee olla valkoinen.
5. Muoviluvahalaudan tulee olla jäykkä 0,10 m ± 0,002 m leveä ja 1,22 m ± 0,01 m pitkä lauta, joka on tehty puusta tai jostain muusta sopivasta materiaalista. Sen tulee olla maalattu värillä, joka selvästi erottuu ponnistuslankusta. Milloin vain mahdollista, käytettävän vahan tulisi olla vielä kolmatta, edellisistä hyvin erottuvaa väriä. Lautaa asennetaan vauhdinottoradassa olevaan syvennykseen heti ponnistuslankun taakse alastulopaikan puolelle. Laudan pinnan tulee nousta ponnistuslankun tasosta 7 mm ± 1 mm:n korkeuteen. Reunojen tulee olla 45°:n kulmassa maatasoon nähden. Vauhdinoton puoleisen viisteen tulee olla koko pinnaltaan peitetty 1 mm:n paksuisella muoviluvahakerroksella. Toinen vaihtoehto on tehdä lautaan sellainen porrastus, että kun sisennys täytetään

muovailuvahalla, vahan pinta nousee 45°:n kulmassa maatasoon nähden (kts. oheinen kuva).

Vahalankun yläpintaa tulee myös peittää vahalla suunnilleen ensimmäisten 10 mm:n levyiseltä alueelta. Jatketaan siis viisteen yläreunasta vielä noin kymmenen millin verran vaakasuoraan kohti alastuloaluetta.

Kuvassa: Ponnistuslankku ja vahalankku

Kommentti: Joskus näkee vahalankkuja, jotka ovat "nimelleen uskollisina" peitetty paksulla vahalla koko pinnaltaan. Näin ei tule menetellä, koska tällaisissa lankuissa on paha liukastumis- ja loukkaantumisvaara. Yllä esitetty vahausjärjestely voidaan kuitenkin (ja kannattaakin) tehdä lankun molempiin reunoihin.

Syvennykseensä asennettuna koko rakennelman on oltava riittävän tukeva niin, että se kestää urheilijan ponnistuksen aiheuttaman voiman. Laudan pinnan muovailuvahan alla tulee olla sellaista materiaalia, että piikkarin piikit tarttuvat siihen eivätkä luista.

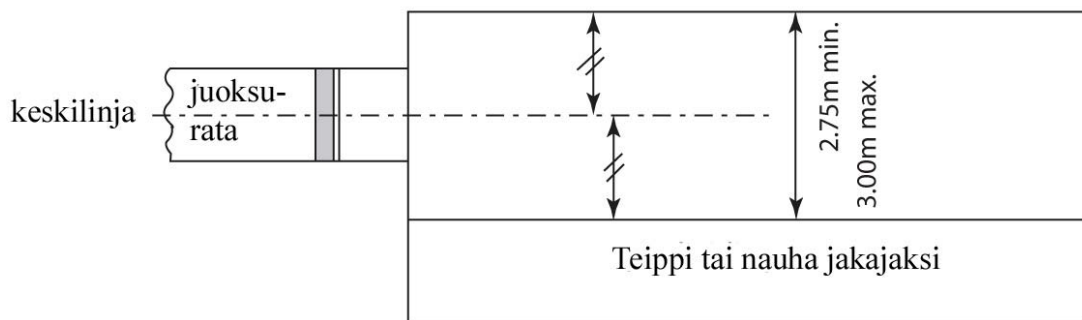
Muovailuvahakerros voidaan tasoittaa kilpailijoiden jättämien jalanjälkien poistamiseksi joko telalla tai sopivan muotoisella lastalla.

HUOM. On havaittu hyvin käytännölliseksi pitää kilpailupaikalla ylimääräisiä muoviluvahalautoja, jotta piikkarijälkien poistaminen yhdestä laudasta ei pääse viivyttämään kilpailua.

Alastulopaikka

6. Alastulopaikan tulee olla vähintään 2,75 m ja enintään 3 m leveä. Se tulee, mikäli vain mahdollista, sijoittaa siten, että vauhdinottoradan keskilinjan jatke yhtyy alastulopaikan keskilinjaan.

HUOM. Kun vauhdinottoradan keskilinjan jatke ei yhdy alastulopaikan keskilinjaan, tulee alastulopaikalle vetää pituussuuntainen nauha (kts. kuva), tai tarpeen vaatiessa kaksi nauhaa, siten, että edellä mainittu sääntökohta toteutuu.

Kuvassa: Alastulopaikan keskittäminen

7. Alastulopaikan tulee olla täytetty pehmeällä kostealla hiekalla, jonka pinta on tarkasti samalla tasolla ponnistuslankun yläpinnan kanssa.

Kommentti: Edellä oleva tulee ymmärtää niin, että pinnan on myös oltava mahdollisimman sileä. Tämän vuoksi kilpailupaikalla tulee olla käytettävissä suorareunainen lana tai sileää pintaa tekevä mekaaninen tasoituslaite. Piikeillä varustettu harava ei ole paras vaihtoehto hiekan tasoittamiseen.

Tuloksen mittaaminen

8. Pituussuuntaan tapahtuvissa hyppylajeissa (pituus ja kolmiloikka) mittaustulokset tulee kirjata lähinnä alempaan 0,01 m:iin, jollei mitattu arvo osu tasasenttimetrille.
9. Jokainen hyväksytty hyppy mitataan välittömästi suorituksen jälkeen (tai säännön 146.5 mukaisesti tehdyn suullisen protestin jälkeen) siitä lähimmästä jäljestä, jonka hyppääjän mikä tahansa ruumiinosa tai mikä tahansa alastulon yhteydessä hyppääjään kiinnittyneenä ollut vaatekappale, esine, tms. oli hiekalle jättänyt (mukaan lukien hyppääjän alastulon jälkeen mahdollisesti aiheuttamat lisäjäljet). Tulos mitataan lähimmästä jäljestä kohtisuoraan ponnistuslinjaan tai tarvittaessa sen sivulle vedettyyn jatkeeseen.

Kommentti: Kaikki sääntöjen mukaisesti tehdyt suoritukset on mitattava, riippumatta hyppyjen pituudesta. Onhan mahdollista, että heikompikin suoritus on ratkaiseva, jos jatkoonpääsystä tulee tasakilpailu. Mikäli hyppy ei ole sääntöjen mukainen, ei sitä normaalisti pidä mitata (ellei kyse ole säännöstä 146.5). Usein yliastuttujakin hyppäjä pyydetään mittaamaan, mutta tuomareiden tulee suostua pyyntöihin vain äärimmäisen poikkeuksellisissa tilanteissa. Mittauksen apuna voidaan käyttää mittatikkua, joka asetetaan hiekkaan oikean alastulojäljen kohdalle ja tätä kohtaa käytetään mittanauhan nollakohtana. On muistettava, että ns. läpijuoksu on myös mitattava lähimmästä jäljestä ellei mitään muita sääntöjä rikota.

Tuulen mittaaminen

10. Tuulimittarin tulee olla sääntöjen 163.8 ja 163.9 mukainen. Sitä käytetään, kuten säännöissä 163.11 ja 184.12 on ohjeistettu, ja luetaan kuten säännössä 163.13 on määritelty.
11. Lajinjohtajan tulee varmistaa, että tuulimittari on asetettu 20 metrin päähän lajissa käytettävästä ponnistuslinjasta. Mittarin korkeus maasta on $1.22 \text{ m} \pm 0.05 \text{ m}$ ja sijainti enintään 2 m:n päässä vauhdinottoradasta.

12. Pituushypyssä ja kolmiloikassa tuulen nopeus tulee mitata 5 sekunnin ajalta alkaen siitä hetkestä, kun kilpailija ohittaa vauhdinottoradan varteen asetetun merkin, joka pituushypyssä on 40 m:n ja kolmiloikassa 35 m:n päässä ponnistuslinjasta. Jos kilpailijan vauhti on lyhempi kuin 40 m tai vastaavasti 35 m, tuulen nopeutta aletaan mitata siitä hetkestä, jolloin hän aloittaa vauhdinottonsa.

Sääntö 185

Pituushyppy

Kilpailu

1. Hyppy hylätään, jos kilpailija:
 - (a) ponnistustilanteessa koskettaa radan tai muovailuvahalaudan pintaa (sis. mikä tahansa osa vahalankusta) jollain ruumiinosallaan ponnistuslinjan jälkeen, joko jatkaen juoksuaan ”läpi” tai todella ponnistaessaan; tai
 - (b) ponnistaa lankun jommankumman pään ulkopuolelta, tapahtuipa tämä ponnistuslinjan jatkeen etu- tai takapuolelta; tai
 - (c) käyttää vauhdinotossaan tai hypyssään jotain voltitekniikkaa; tai
 - (d) ponnistuksensa jälkeen, mutta ennen ensimmäistä kosketustaan alastuloalueeseen, koskettaa vauhdinottorataa tai sen ulkopuolista pintaa tai maanpintaa alastuloalueen ulkopuolella; tai
 - (e) koskettaa alas tullessaan (tai tasapainon menetyksen johdosta) alastuloalueen reunusta tai maata alastuloalueen ulkopuolella lähempänä ponnistuslinjaa kuin missä lähin hypyn tekemä jälki alastulopaikalla sijaitsee; tai
 - (f) poistuu alastuloalueelta millä muulla tavalla tahansa paitsi mitä on sanottu säännössä 185.2.

2. Poistuessaan alastuloalueelta urheilijan ensimmäisen kosketuksen jalallaan hiekkalaatikon reunalistaan tai maahan sen ulkopuolella täytyy tapahtua kauempana ponnistuslinjasta kuin missä lähin alastulojälki sijaitsee. (Tämä jälki voi varsinaisen alastulon lisäksi olla mikä tahansa muu jälki taaksepäin kaatumisesta tai taaksepäin kävelemisestä johtuen.)

HUOM. Yllä mainittu ensimmäinen kosketus katsotaan viralliseksi poistumiseksi ja samalla suoritus myös katsotaan päättyneeksi.

3. Urheilijan ei katsota tehneen virhettä, jos:
 - (a) hän juoksee vauhdinottonsa aikana vauhtiradan reunaviivojen ulkopuolella; tai
 - (b) hän ponnistaa ennen lankkua, paitsi mitä on sanottu kohdassa 185.1(b); tai
 - (c) viitaten kohtaan 185.1(b), hänen jalkineestaan edes osa osuu lankulle ennen ponnistuslinjaa; tai
 - (d) hän alas tullessaan koskettaa millä tahansa ruumiinosallaan tai millä tahansa itsessään kiinni olleella vaatekappaleella tai esineellä alastuloalueen reunalistaan tai maata sen ulkopuolella, edellyttäen, että hän ei samalla riko sääntöä 185.1(d) ja/tai (e) vastaan; tai
 - (e) hän kävelee takaisin alastuloalueen poikki sen jälkeen, kun hän oli jo poistunut alueelta säännön 185.2 mukaisesti.

Ponnistuslankun asema

4. Ponnistuslinjan ja alastuloalueen takareunan välimatkan tulee olla vähintään 10 m.
5. Ponnistuslinja tulee sijoittaa vähintään 1 m:n ja enintään 3 m:n päähän alastuloalueen etureunasta.

Sääntö 186

Kolmiloikka

Säännöt 184 ja 185 pätevät myös kolmiloikassa lukuun ottamatta mitä seuraavassa on esitetty:

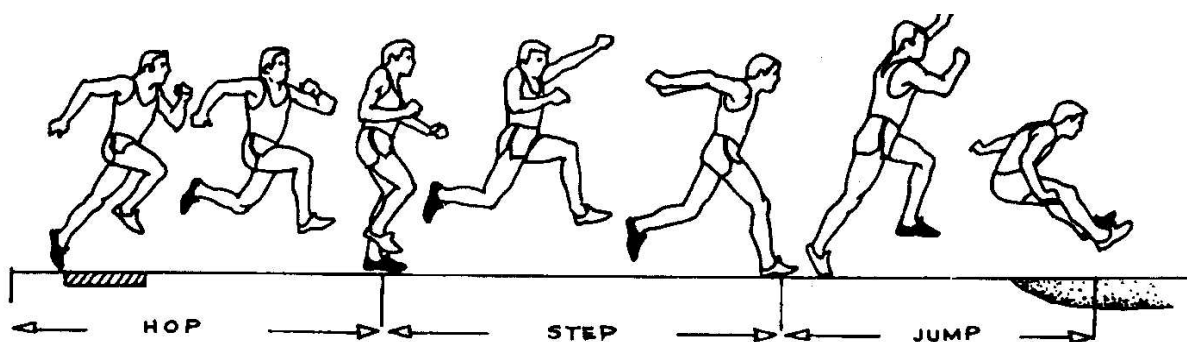
Kilpailu

1. Kolmiloikkasuorituksen tulee sisältää saman jalan loikka, vuoroloikka ja hyppy (hop, step and jump); nimenomaan tässä järjestyksessä.
2. Saman jalan loikka ("konkkaus", "kinkka") tulee tehdä niin, että kilpailija tulee alas samalle jalalle, jolla hän oli ponnistanut.

Vuoroloikassa tullaan alas toiselle jalalle kuin millä oli ponnistettu. Viimeinen loikka on pituushyppysuoritus.

Hyppyä ei hylätä, vaikka kilpailija hypätessään koskettaisi radan pintaa perässä tulevalla jalallaan ("raapaisu").

HUOM. Sääntökohtaa 185.1(d) ei sovelleta normaalin suorituksen kahden ensimmäisen loikan alastuloihin, jotka luonnollisista syistä osuvat ponnistuslinjan ja alastuloalueen välille. (Kolmiloikassa sääntö 185.1(d) viittaa läpijuoksuun.)

Kuvassa: Kolmiloikan oikea suoritustapa

Kommentti: On huomattava, että urheilija ei tee virhettä, jos hän

a) astuu valkoisten rataviivojen päälle tai niiden ulkopuoliselle alueelle ponnistuslankun ja alastuloalueen välissä.

b) tulee viimeiseen loikkaan ilman omaa syytään siten, että ponnistuspaikka ylettää jo alastuloalueelle (ponnistuslankku liian lähellä alastuloaluetta). Normaalisti näissä tilanteissa lajinjohtaja antaa urheilijalle uuden yrityksen.

Virheeksi lasketaan tilanne, jossa hyppy ei tule alas alastuloalueelle.

Ponnistuslankku

3. Miesten ponnistuslinjan ja alastuloalueen takareunan välimatkan tulee olla vähintään 21 m.
4. Kansainvälisissä kilpailuissa tulisi olla erilliset ponnistuslankut miehille ja naisille. Ponnistuslinjan ja alastuloalueen etureunan välin tulee olla vähintään 13 m miehille ja 11 m naisille. Kaikissa muissa kilpailuissa tämä väli tulee sovittaa kilpailijoiden tason mukaan.
5. Suorituksen kahta viimeistä vaihetta, vuoroloikkaa ja hyppyä, varten ponnistuslankun ja alastuloalueen välissä tulee olla 1,22 m ± 0,01 m leveä ponnistusalue, joka tarjoaa jalalle tukevan ja tasaisen alustan.

HUOM. Kentillä, jotka on tehty ennen 1.1.2004, yllä mainittu ponnistusalue (tai oikeastaan vauhdinottoradan jatke) saa olla enintään 1,25 m leveä. Mikäli tällainen urheilukenttä päällystetään uudelleen, on ratamaalaukset muutettava tämän säännön mukaisiksi.